

MAT + INTEGRATION

ETT ARBETSINTEGRERANDE SOCIALT FÖRETAG I RÅNEÅ

Alla måste äta. Mat håller kropp och själ ihop, enligt ett tyskt talesätt. Men kan inte mat också bidra till integration? Bryta utanförskap för människor som står utanför arbetsmarknaden? Får människor att känna sig behövt, att kunna något, mat kan väl ha en integrerande funktion?

Mat + integration är ett arbetsintegrerande socialt företag i Råneå där asylsökande, flyktingar och människor med personnummer lagar och säljer mat från världens alla hörn. Vad sägs om en internationell buffé, en arabisk matlåda, en temakväll med plockmat från olika kulturer?

INTEGRATION

BRYTA UTANFÖRSKAP

ALLA KULTURERS MAT

Idén till företaget kom inte plötsligt utan smygande. På min arbetsplats, Luleå kommuns Medborgarkontor i Råneå, träffar jag många asylsökande från alla världens hörn som söker hjälp i olika ärenden. Råneå är känt för sin samverkan olika institutioner emellan. Till exempel grundades ett mångkulturellt centrum "Västihällan" som olika föreningar och frivilliga driver tillsammans. Varje torsdag lagar asylsökande mat från sina respektive länder, dessa torsdagsträffar är väldigt omtyckta bland alla asylsökande, man har möjlighet att umgås och äta lunch tillsammans.

Exotisk mat

Då jag var på Västihällan för första gången hade Shely och Deni från Indonesien lagat mat. Välbalanserad mat, man blev mätt utan att blir besvärade och välkryddad! Exotiskt med andra ord! Under sommaren har Shely och Deni sålt mat i Råneå och det var alltid kö. Många önskade att de skulle öppna en restaurang. Men som asylsökande utan personnummer?

Det bor 250 människor från 35 olika länder i Råneå. Med eller utan personnummer, som gillar att laga mat, arabisk mat, persisk, mat från Afrika, Afghanistan, Ryssland. Skulle man inte kunna samla matintresserade asylsökande som lagar sådan mat som man bara inte får här? Moa ganat, samosa, satay, ogbonosoppa, alla dessa exotiska läckerheter! Och hur skulle det ser ut i så fall? Bodil, kyrkans församlingspedagog hade hört om Yalla trappan i Malmö, det är ett arbetsintegrerande socialt företag, just det! Ett socialt företag vars syfte är att bryta utanförskap genom matlagning och matförsäljning!

GÅ NYA VÄGAR

Vi vart genast taggade och kollade runt bland olika företag och kooperativ som redan finns. Det känns helt rätt. Mat är en stor del av kulturen. Mat kan vara den minsta nämnaren när diskussioner om religion eller värderingar känns för jobbiga. Alla måste äta. Nu kör vi!

MEDVER- KANDE

Katja GÜTH Laitila,
idéspruta

Medborgarkontor,
Luleå kommun

Bodil Andersson,
matengagerad
församlingspedagog,
Svenska kyrkan

Shely Moningka,

Deni Mailahu,
passionerade kockar
från Indonesien

Samar, Fatiha, Mercy,
Juliette m.m.